

Datum
2025-06-10

Diarienummer
RUN/250161

Ert Datum
2025-06-27

Er beteckning
LI2025/00674

Landsbygds-och
infrastrukturdepartementet

Svar på remiss om SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordningen

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Landsbygds-och infrastrukturdepartementet och vill lämna följande synpunkter.

Region Värmland är ansvarig för regional hållbar utveckling och därmed också för framtagningen av den regionala utvecklingsstrategin (Värmlandsstrategin). Vi har uppdrag inom ramen för genomförandet av strategin vilket innebär frågor kring tex energi, klimat, miljö, jämställdhet, kompetensutveckling, infrastruktur, bredbandsutbyggnad, bioekonomi och landsbygdsutveckling.

I vår innovationsstrategi för Smart Specialisering har de skogliga frågorna stor betydelse för Värmlands fortsatta utveckling mot en cirkulär biobaserad ekonomi. Den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet (2021–2030) är styrande för vårt uppdrag. Den pekar ut att omställningen till en konkurrenskraftig, cirkulär samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi samt energiomställning är viktig för den regionala utvecklingen. Omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi innebär en förändring och förnyelse av samhället som är nödvändig både för att Sverige ska bidra till att minska miljöproblemen och klimatförändringarna och för att bibehålla näringslivets konkurrenskraft. Skogen har en central roll i omställningen till ett fossilfritt och klimatneutralt Värmland såväl som hela Sverige och dess värden bidrar till förutsättningarna för en hållbar regional utveckling.

Den nationella lagstiftning som sedan 1990-talet finns i skogen jämför miljö- och ekonomisk tillväxt. Region Värmland önskar därför att den svenska politiken därför präglas av ett modernt och uppdaterat synsätt på hållbarhet som beaktar skogens kopplingar till hela regionernas utveckling vad gäller tillväxt, företagsamhet, innovationskraft, sysselsättning, kompetens, attraktivitet, jämställdhet, folkhälsa, mångfald både mänsklig och biologisk, landskapsbilder, rekreation, energiförsörjning och klimatnytta.

Skogen och dess tillgångar har stor betydelse för Värmlands fortsatta utveckling till en cirkulär och fossilfri bioekonomiregion. Region Värmland har också ett ingående samarbete med det skogliga näringslivet i Värmland och inser att en tillämpning av förordningen som missgynnar eller lägger hinder för användning och handel med skogliga produkter kan avsevärt försvåra Värmlands möjligheter till en stark utveckling i linje med vår strategi.

Datum
2025-06-10

Diarienummer
RUN/250161

Biobaserade produkter från skogen kan ersätta plast, stål, betong och fossil energi för att minska utsläppen. För att utnyttja den fulla potentialen av denna process är det viktigt att förstå såväl förvaltning av skog som klimatnyttan av träbaserade produkter. Därför behöver fokus flyttas från skogen som kolsänka till hur träbaserade produkter används för att ersätta klimatbelastande alternativ.

I april 2025 publicerades den nya ISO-standard 13391 som ger oss ett heltäckande ramverk för att mäta och rapportera klimateffekterna från skogsbruk och träprodukter. Den kopplar samman skogens kolbalans med de produkter som levereras till samhället, vilket gör det möjligt att bättre förstå och dokumentera hur skogen och skogsnäringen bidrar till klimatlösningar. Standarden syftar till att säkerställa att träbaserade produkter bidrar till en minskning av växthusgasutsläpp dvs substitution, och samtidigt främjar en mer hållbar förvaltning av naturresurser.

Vårt remissvar analyserar inte detaljer kring utredningens förslag när det gäller samrådsförfarande, nya arealgränser för underrättelse om avverkning, uttag av GROT eller andra skogsvårdsåtgärder.

Dock är vi mycket angelägna om att skogsbruket såväl som industrin och handel får ett system som i möjligaste mån inte hindrar dem från att utöva sin verksamhet och att förordningen därmed inte ytterligare förvärrar eller försvårar utvecklingen och omställningen till en cirkulär biobaserad ekonomi. Region Värmland vill också påminna om att implementeringen måste omfatta en analys av hur den grundlagsskyddande äganderätten påverkas av förslagen.

Brottssanktioneringen av artikel 3 (kapitel 8)

När det gäller brottssanktioneringen vill ändå Region Värmland påtala att tillämpningen inte ska få för stora konsekvenser för kombinerade jord och skogsföretag vilket är en vanligt förekommande kombination för Värmlands lantbruksföretag.

Utredningen argumenterar för att miljöbrottsdirektivet ska beaktas och mot den bakgrunden anser vi att, för att undvika ovanstående, det subjektiva rekvisitet bör vara uppsåt eller grov oaktsamhet i enlighet med miljöbrottsdirektivets krav. Om så inte sker, anser också Region Värmland att en nivå av förseelse bör införas. Vi anser att det är starkt motiverat att införa en straffbestämmelse med stor försiktighet av flera anledningar men främst när det gäller omvandling mellan skogsmark, äldre betesmark till restaurerad betesmark.

Förslaget kan innebära en kriminalisering av beteenden som staten tidigare har uppmuntrat och till och med subventionerat genom att ge EU-stöd för omvandling av skog till betesmark. Att en handling går från att vara uppmuntrad till att vara straffbelagd med upp till 8 års fängelse i straffskalan är direkt olämpligt och det är viktigt att undvika situationer när personer som tror sig agera i statens bästa vilja i stället riskerar fängelse.

Datum
2025-06-10

Darienummer
RUN/250161

Regionala utvecklingsnämnden

Erik Evestam
Ordförande regionala utvecklingsnämnden